

Filmjegyzet

Utazás Jakabbal

A két főszereplő: István és Jakab (Husztai Péter és Ion Bog)

Két fiatalembernek meglehetősen szokatlan foglalkozása van: tűzoltókészülékeket ellenőriznek, s mint ilyenek, állandóan járnak az országban, utazgatnak, ismerkednek, udvarolhatnak, kalandokat keresnek és találnak. Egyiküket az apja be tudta juttatni az egyetemre, de ő nem akar tanulni, a másikról csak annyit tudunk meg, hogy nagyapja és gonosz szívvű rokonsága Pesten él, egy vadonatúj lakótelepen. A két fiú, István és Jakab utazgat, bolondozik, nőket hajkurász, közben telik az idő. Itt-ott bepillant a filmbe valami emberi kapcsolatra utaló jelzés, például István hajdani szerelmének, a tanyára menekült tanítónőnek epizódja, de inkább csak úgy követhetjük nyomon a két fiatalember, mint két államköltség-jövő-menő léhűtőt, hiszen munkájuk — legalábbis, amit látunk belőle — nem sokat ér (amikor a film végén egyszer szükség lenne a tűzoltókészülékekre, azok csödtől mondanak), kópéságuk meg kevés hozzá, hogy fenn-tartsa érdeklődésünket. Végül is úgy búcsúznak tőlük, hogy semmivel sem tudunk többet róluk, mint a film kezdetén. Az apró kalandok, kalandtörédek sorozata nem pótolhatja az összefüggő cselekményt, ami ebből a filmből nagyon-nagyon hiányzik.

A film rendezője, Gábor Pál megerdemenlen hívta fel magára a figyelmet korábbi két filmjével. A Tiltott terület, majd később a Horizont nagy fontosságú emberi-társadalmi problémákat közelített meg, a való élet egy fontos szeletét tárta a néző elé művészi átfogalmazásban, a közéleti érdeklődésű alkotóművész elemzésével. Most a Császár István novellájából az író társaságában írt forgatókönyve periferikus jegyekből próbálja mozaikszerrűen összerakni a sajátos megközelítésű társadalmi képet, mindenkor a felszínen maradván. Talán csak a film indító képsorait, a bürokratikus vizsgáztatás képeit sorolhatjuk a jól sikerült, szatirikus megoldások közé. A történetek csaknem mind olyan epizódok, amelyeknek semmi hatásuk nincsen a továbbiakra, érdektelenek. Ennélfogva érdektelenek az epizódok alakjai is. Nézzük, nézzük a két főhős másfél órányi bolyongását, és sohasem jövünk rá, miért kell nekik, mint elátkozott lelkeknek bolyonganiuk, hogy akar-nak elérni, és a film alkotói mit akarnak mondani ezzel a szinte ollóvágással befejezett kóborlásorozattal.

A két vándor alakjában Husztai Péter és a román Ion Bog kedves semmittevőnek tűnt, akikben néha felvilan valami emberibb magatartás-morzsza, vagy gondolat is.

Idő a magánéletre

Bernard Paul rendező francia filmje, az Idő a magánéletre elsősorban a két főszereplő játékaival érdemel figyelmet, de külön figyelmet érdemel maga a filmtörténet is. S mivel az utóbival inkább akad vitázni valónk, kezdjük azzal. Egy dél-franciaországi városban él családijával Louis, az építőmunkás. Louis — és társai is! — roppant sokat dolgoznak, rendszeresen a másnapot is munkában töltik a magasabb kereset kedvéért. Nem kényérgondjaik vannak, hanem újabb háztartási gépet, újabb részlet-fizetéseket vállalnak. Szép felesége nem dolgozik, a két gyermeket neveli, de unatkozik is, s a hullafáradt férj bizony, kedveskedni sem tud eleget, mindjárt elalszik, ha végre hazakerül. A férj fél-tékeny lesz, de az asszony is gyanakszik, vajon mitől olyan fáradt a férje. Több összezördülés, a megszokott életből való kitörésre kísérlet után, amikor a férj már fizikai romlásra kezd, összeházasítják. Túlajdonképpen ennyi a történet.

A film elején, a sztrájkoló építőmunkások körében úgy tűnik, munkáseletről szóló filmet fogunk látni. Azt is látunk, de itt a problémák — az unatkozó szépasszony, bátoratlan tájékozódások másfelé, szenvedő szerelem — nagyon is másfajta társadalmi környezetet írodalmának kelléktárából való, s ilyen körülmények között szinte teljesen közömbös, hogy a férj építőmunkás. Bár giccses társulat sűrű fordulat is adódik benne, a film mégis érdekes és az értéke-sebb művek közé sorolható. Azzá teszi a polgári körülmények között élő, a fogyasztói társadalom tagját jelentő munkások életének plastikussá ábrázolása, nem utolsósorban a bevezetőben már említett két főszereplő játéka. Az építőmunkást ugyanis Frédéric de Pasquale játssza nagyon emberi hitelességgel, feleségét pedig utólrhetetlen bájjal, meleg lírai telítettség-gel, a magányból kitörni kívánó asszony önvívódásának igen érzékletes felmutatásával Marina Vlady.

Jaj, ez a kislány!

Jurij Pobedonoszev rendező filmje elsősorban a gyermekekhez szól. Az új szovjet film hőse egy nagyon kedves, kicsit cserfes lányka, Nasztyenka, akit dús fantáziája miatt hazudónak tart környezet, barátai, nevelői egyaránt. Így a gyerek fantáziavilágában terem magának társaságot, barátot, meg-lepő módon egy fekete pár-dúcot. Persze, a valóságos világban is sok mindent tesz

ez a kislány, többek között szerelmi postás is lesz szim-patikus kamaszok között. Végül is Nasztyenkát megszeret-tik a barátai, rájönnek, hogy nem hazudós. A főszereplő kislány — Ira Volkova — nagyon bájos gyermek. A filmet a nyolc-tizenkét éves korosztálynak ajánlhatjuk elsősorban, de sok felnőttnek is kellemes időtöltést adhat.

Benedek Miklós

Pályázati felhívás

A Művelődésiügyi Minisztérium az 1973-74-es tanévre pályázatot hirdet a Szovjet-unióba, a Német Demokratikus Köztársaságba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a Lengyel Népköztársaságba, a Bolgár Népköztársaságba, a Román Szocialista Köztársaságba egyetemi, főiskolai ösztöndíjakra.

A pályázat részletes feltételét, a szakválasztási lehetőségeket, valamint a felvételi vizsgákkal kapcsolatos részletes tudnivalókat a Pályázati felhívás című kiadvány tartalmazza.

A Pályázati felhívás és jelentkezési lap beszerezhető a középiskolák igazgatóságán.

a felsőoktatási intézmények dékáni hivatalában, az 1969-72. között érettségizettek a megyei tanács vb művelődésiügyi osztályán (Miskolc, Tanácsház tér 1.), az ipari nagyüzemek, oktatási-személyzeti osztályán.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Tanács V. B. Művelődésiügyi Osztálya, Miskolc

Nem adhatjuk fel a lehetőséget!

Látszatra minden rendben van

A Miskolci Galériába már megérkeztek a miskolci téli tárlatra szánt alkotások. Összesen 130 festményt, 80 grafikai alkotást, 55 szobrot, kispasztikát küldtek be a művészek. A decemberi téli tárlatra 56 festményt, 40 grafikát és 40 szobrot fogadtak el.

Látszatra minden rendben van — szép számmal érkeztek be alkotások —, s nincs igaza azoknak, akik megkérdőjelezték a rendszeresen vis-szatérő szemlét. A dolog azonban korántsem ilyen egyszerű. Mert igaz ugyan, hogy számszerűen elegendő anyag érkezett be a miskolci téli tárlatra, s az elfogadott alkotásokból jó kiállítást láthat majd a közönség. De korántsem lehetünk ilyen elé-

gedettek, ha végignézzük a kiállításra alkotásokat küldött művészek névsorát. Ezt egyébként a közönség is megleszi majd, amikor megnyílik a tárlat! S akárcsak az elmúlt alkalommal, most is meg kell állapítanunk, hogy ismét sokan hiányoznak a nagyok közül, sőt, többen, mint az elmúlt alkalommal. Ez a távolmaradás különösen szembeszökő a grafikusoknál, s szinte érthetetlenül állunk a névsorral szemben: épp a miskolci művészek közül maradtak távol a legtöbben. Talán csak a szobrászok tartanak ki leghűségesebben, közöttük — kevés kivétellel — valóban felfedezhetjük a ma számba jövő művészeket, a Miskolcon rendszeres kiállítókat. De a festők és a gra-

fikusok névsora jócskán hagy kívánnivalót maga után, ez feltétlen gondolkodásra késztet.

Nem a minden áron nagy nevek szerepeltetését fájlatjuk, hanem azt, ami e távolmaradásból ered és következik: a miskolci téli tárlat, s a grafikai biennálé — mert sajnos, a tények arra is vonatkoznak — veszített vonzerejéből, nem igazán csábító a művészek számára. Mindehhez persze, még hozzá kell számítanunk, hogy manapság hazánkban és külföldön szinte egymást érik a különböző kiállítások, tárlatok és biennálék, s hazai művészeink legjobbjai érdekeltek e kiállításokon. Ma már nem elegendő elküldeni a meghívót, a részvételre felkérést, szükség van a személyes meghívásokra, és sürgetésekre is.

Ezekből a tényekből persze, nem azt a következtetést szeretnénk levonni, hogy feleslegessé vált e két szemle. Valljuk, hogy Miskolcon igenis helye van a két kiállítási rendezvénynek, mert Miskolc képzőművészeti élete jó alapot nyújt hozzá, s mert a közönség szereti és várja ezeket a tárlatokat. De feltétlenül gondolkodni kell rajta, hogyan lehetne megteremteni e két szemle rangját, hogyan lehetne egyáltalán megteremteni a most hiányzó rangot. Hogyan lehetne érdekeltté tenni a művészeket a részvételben, a legnagyobbakat is, hogy aki nem vesz részt rajta, aki nem küld rá alkotásokat, az legalább utólag sajnálja az elszalasztott alkalmat.

A téli tárlatra visszatérve, képzőművészeti berkekben egy még határozottabb karakter kialakítását sürgetik. Igaz, az eredeti induláshoz mérten már szűkítették a karakterét, de úgy látszik, még mindig nem eléggé. A járható, az eredményre vivő úton töprengeni kell. Mert nem adhatjuk fel ezt a kiállítást, nem adhatjuk fel Miskolc képzőművészeti életben betöltött rangjának csorbítása nélkül.

Ez a mostani, decemberi téli tárlat végül is nem lesz rossz. De nem jelenti azt, hogy nem lehetne jobb. Ezen a jobbátételen pedig már most el kell kezdeni gondolkodni.

Csutorás Annamária

Nappal Miskolcon, este Szirmán

Zártkörű vita a szirmai Radnóti Ifjúsági Klubban. Izgalmas a téma: barátság, szerelem, szexualitás. Helybeli fiatalok ülnek a terem-ben, mintegy harmincan. Többségében hosszú hajú, farmernadrágos kamaszok, igazi „vad teenagerek”. A meghívott előadók — két nőgyógyász főorvos — nyíltan, közérthetően beszélnek a fiatalok nagyban is érintő problémáiról. A hallgatóság magatartása elárulja, mennyire „kényes” körükben ez a téma. A feltett kérdések pedig igazolják, hogy szükség van a felvilágosító előadásra.

A közlekedés nehézségei, a távolaság, amely Szirmát elválasztja a város központ-jától, még a mai napig is szinte zárt egységbe méréviti a valamikor különálló falut, bár a fiatalok nagy többsé-gének életszemléletén, gondolkodásmódján nem tükrö-ződik ez a területi elzár-tás. Túlnyomó részük na-ponta jár be Miskolcra dol-gozni, tanulni. Az estétet azonban otthon töltik.

Mintegy negyven fiatal

Szirmán az egyetlen szóra-kozási lehetőség a hetente négy alkalommal játszó mo-zi. Két évvel ezelőtt alakult meg a Radnóti Ifjúsági Klub, a Gárdonyi Géza Művelő-dési Ház vezetése alatt. Arra hívatott, hogy kellemes kör-nyezetben kielégítse a hely-

beli fiatalok érdeklődését, se-gítse műveltségi szintjük emelkedését, kulturált szóra-kozást biztosítson.

A klub mintegy 40 fiatal foglalkoztat, Tagjai 80 szá-zalékban munkásfiatalok, ki-sebb részben ipari tanulók, s csak elenyésző számuk kö-zépiszkolás.

Kétéves fennállása óta a klub eredményesen munkál-kodott a fiatalok szabad ide-jének hasznos kitöltésén. Tar-talmi munkája sokoldalú. Szolgálja az ifjúság politikai látókörének szélesítését, élet-szemléletének helyes irányba fordítását. A klubban meg-emlékeznek a politikai év-forradlokról, általában mű-sorral, filmvetítéssel egybe-kötve. Gyakran rendeznek különböző kulturális esemé-nyekhez kapcsolódó műsoro-kat: a múzeumi hónap so-rán például diavetítéssel egybekötött művészettörté-ne-ti előadást tartottak.

Oldott légkör, közvetlen hangulat

Az összejövetelek oldott légköre nagy vonzóerőt gya-korol ezekre a fiatalokra. Nem utolsósorban a közvet-len hangulatnak köszönhető, hogy egyik-másik kamasz a csavargás, a kocsmázás helyett ma már a tartalmas, mi több, művészi igényt ki-elégítő szórakozást választja.

A klub programjának öss-zesállításaiban nagy szerepet

játsszik a változatosság, a fo-kozatosság betartása. Szá-molni kell a fiatalok igény-eivel, ugyanakkor mind magasabb szintre kell emelni szellemi színvonalukat. Ne-héz és izgalmas népművelői feladat.

Különböző vetélkedők

A fiatalok körében nagy népszerűségnek örvendenek a különböző szellemi vetélke-dők. Az idén megrendezett illetmáni vetélkedőn sokan vettek részt. Itt, a Radnóti Ifjúsági Klubban tartották meg a második kerületi if-júsági klubok politikai ve-télkedőjét is. Minden hónap-ban filmankétot rendeznek, a közelmúltban szervezett színházlátogatáson vettek részt. A művészi színvonal emelkedését igazolja, hogy nagy érdeklődés mutatkozott a komolyzenei klubest iránt. Természetesen táncos-zenés rendezvények is vannak, amelyek ma már mentesek mindenféle rendbontástól.

A kötött programokon ki-vül a fiatalok a hét többi estéjén is látogatják a klub-bot. Televízió, különböző tár-sasjátékok állnak ilyenkor rendelkezésükre. A beat-fri-zurás tizenévesek jól érzik magukat a klubban, amely valóban kulturált körülmé-nyeket biztosít a szórakozás-hoz.

A Borsod megyei Vízművek

FELVÉTELRE KERES

sátoralrajúhelyi üzeme-vezetőségére közgazdasági technikai végzettség-gel és öt éven felüli vál-lalati gyakorlattal ren-delkező

adminisztratív vezetőt azonnali belépéssel

Fizetés megegyezés szerint.

Jelentkezés személyesen a vállalat főkönyvelőjénél. Tömösi u. 2. sz.

A Sajószentpéteri Vég-szeripari Szövetkezet 1-es és 19-es háromszög-letű

bélyegzője elveszett, ezért

ÉRVÉNYTELENÍTJÜK.

A Szerencsi Bútoripari Szövetkezet

asztalos szakmunkásokat és faipari gépekre betanított segédmunkást felvesz.

Jelentkezni: Szerencs, Csalogány u. 6. sz. alatt, 7 órától 14-ig.

VEGYÉPSZER ÉPÍTÉSI IGAZGATÓSÁG a következő típusú

ÁLTALÁNOS ÉPÍTŐGÉPEKET AJÁNLI MEGVÉTELRE:

100, 175, 275 literes betonkeverők.
HV-11 merülő vibrátorok,
200 literes habarcskeverők,
8, 10, 15 méteres szállítószalagok,
150 kg-os Pántya csörölők
és egyéb gépeket.

Levélcím:

Budapest, I., Iskola u. 13.
Ügyintéző: Soltész Béla.
Telefon: 360-337.